

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Lenky Bursíkové, soudce Richarda Galise a soudkyně Martiny Kotouček Mikoláškové ve věci

žalobce: **Bc. M. H.**
bytem X

proti
žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**
sídlem Zborovská 11, Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 7. 2023, č. j. 100686/2023/KUSK,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce požádal jménem svým a jménem svého nezletilého syna O. P. dne 19. 5. 2023 Městský úřad Mělník (dále jen „povinný subjekt“) o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Konkrétně žádal následující informace:
 - 1) *Jak bylo naloženo s e-mailovou schránkou x.x@x.cz?*
 - 2) *Zda disponujete s obsahem e-mailové schránky x.x@x.cz?*

Shodu s prvopisem potvrzuje: Mgr. E. M.

- 3) *Zda bychom mohli nahlédnout do e-mailové schránky x.x@x.cz a vyhledat e-mailovou zprávu obdrženou dne 18. 6. 2020 19:02 hodin z e-mailové adresy xa.x@x.cz a opatřit si přílohu „X.docx“?*

V žádosti žalobce uvedl, že požaduje osobní poskytnutí informací. Budou použity pro účely trestního řízení (k podložení žalobcova trestního oznámení ohledně trestného činu maření spravedlnosti) a pro účely řízení o žalobě na ochranu osobnosti.

2. Povinný subjekt vydal dne 1. 6. 2023 rozhodnutí, kterým poskytnutí informací odmítl. Žalovaný rozhodnutím ze dne 23. 6. 2023 zrušil první rozhodnutí povinného subjektu a věc mu vrátil k dalšímu řízení s tím, že je povinen přezkoumatelným způsobem odůvodnit, zda disponuje požadovanými informacemi, ale chrání je podle § 8a odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím, anebo zda je fakticky nemá, a tedy nemůže poskytnout.
3. Povinný subjekt následně žádosti obou žadatelů opět odmítl rozhodnutím ze dne 29. 6. 2023, č. j. MUME-454/KAN/23/KAN106, MUME-452/KAN/23/KAN106 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Odmítnutí poskytnutí informací opřel o § 11b ve spojení s § 15 odst. 1 a § 20 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím, neboť žadatelé požadovali informace, které povinný subjekt nemá. Rozhodnutí zdůvodnil tím, že nahlédnutí do e-mailové schránky je vyloučeno, neboť zaměstnankyně povinného subjektu, o jejíž schránku se jednalo, už u povinného subjektu téměř čtyři roky nepracuje a e-mailové schránky jsou, včetně jejich obsahu, který není nijak archivován, mazány po šesti měsících po ukončení pracovního poměru. Povinnému subjektu žádný právní předpis neukládá povinnost archivovat e-mailové schránky zaměstnanců či jejich obsah a povinný subjekt by se naopak dopouštěl přestupku, pokud by takové údaje o svých zaměstnancích zpracovával a měl je ve své moci déle, než jak je stanoveno jinými právními předpisy (skartačním a archivačním řádem, zákoníkem práce apod.). Povinný subjekt zároveň uvedl, že žalobci umožnil nahlédnutí do spisu pod sp. zn. Om 0218/2012, který požadovanou e-mailovou korespondenci obsahuje.
4. I proti prvostupňovému rozhodnutí se žalobce bránil odvoláním, v němž ve vztahu k otázce 3) namítal, že povinný subjekt nevzal v úvahu, že jde o dokument patřící do spisu, metadata a jejich správu. Úvaha povinného subjektu o tom, že žalobce nahlížel do spisu sp. zn. Om 0218/2012, jsou dle žalobce „úskočné“, protože žalobce požaduje původní elektronický dokument „X.docx“ a metadata, která ve spisu v době založení nebyla založena (resp. tam dle žalobce pravděpodobně nebyla založena nikdy).
5. Žalovaný odvolání v záhlaví označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) zamítl, prvostupňové rozhodnutí potvrdil a zcela se ztotožnil s jeho závěry. Dodal, že odpověď na otázky 1) a 2) povinný subjekt žalobci poskytl v prvostupňovém rozhodnutí, neboť v něm uvedl, že e-mailová schránka byla smazána po šesti měsících od ukončení pracovního poměru, neexistuje a není archivován její obsah. V daném případě nelze požadovanou informaci pro uplynutí času a faktickou neexistenci ani nijak „dotvořit“ (místo poskytnutí originální, o kterou žalobci patrně jde). Povinnost informaci dotvořit by nadto povinný subjekt tížila pouze v případě, že by měl zákonnou povinnost touto informací disponovat, což nemá. Je tak nutno vycházet jen z těch informací, které jsou z původní e-mailové korespondence zachovány v jiné relevantní formě (např. jako součást jiného správního spisu).

Žaloba

6. Žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), se žalobce domáhá zrušení napadeného rozhodnutí.
7. Žalobce namítá, že napadené rozhodnutí je nezákonné z důvodu, že v řízení před správními orgány nebylo doloženo úsilí povinného subjektu požadovanou informaci opětovně vytvořit, k čemuž odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 14. 6. 2023, č. j. 6 As 102/2022 – 35. V tom žalobce spatřuje porušení § 11b zákona o svobodném přístupu k informacím za použití § 2 písm. e) a o), § 3 odst. 1 písm. f) a odst. 5 a § 65 odst. 1 a 6 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě.
8. Žalobce vyslovuje podezření, že povinný subjekt spáchal trestný čin padělání a pozměnění veřejné listiny tím, že na čl. 1100 spisu povinného subjektu pod sp. zn. Om 0218/2012 přechovává padělané potvrzení klinické psycholožky, které osvědčuje údajné ohrožení psychického zdraví nezletilého dítěte a je opatřeno padělaným údajem o poskytnutí péče v oboru klinická psychologie bez absolvování specializačního vzdělávání v tomto oboru. Žalobce se domnívá, že bývalá zaměstnankyně povinného subjektu Mgr. Z. L. dala pokyn psycholožce „Mgr. Z. L.“ (zřejmě míněna Mgr. I. K., pozn. soudu), aby jí vydala původní počítačová data „X.docx“, což se stalo dne 18. 6. 2020 v 19:02 hodin „v kybernetickém prostoru“ počítače psycholožky, kdy byly z její e-mailové adresy x.x@x.cz data odeslána na e-mailovou adresu x.x@x.cz. Mgr. L. dle žalobce následně tato počítačová data upravila přidáním dalších dat o údajném ohrožení zdraví nezletilého O. P. ze strany jeho otce (žalobce). Tím se dle žalobce rovněž dopustila trestného činu. Takto pozměněná data Mgr. L. vytiskla a založila do spisu. Žalobce tedy tvrdí, že v době doručení souboru „X.docx“ do e-mailové schránky Mgr. L. tato data neobsahovala žádnou informaci o ohrožení zdraví žalobcova syna, ale v době, kdy se stala součástí spisu, je již obsahovala.
9. Žalobce rovněž má za to, že se jedná o data popisující souvislosti, obsah a strukturu dokumentů a jejich správu v průběhu času, tedy o metadata ve smyslu § 2 písm. o) a § 3 odst. 5 zákona o archivnictví a spisové službě. Žalovaný podle něj připustil, že jde o metadata. Ignoroval však odvolací námitku, že povinný subjekt nevzal v úvahu skutečnost, že jde o dokument patřící do spisu, metadata a jejich správu.
10. Žalobce chápe, že povinný subjekt již metadata „X.docx“ nemá, a domnívá se, že Mgr. L. ukončila svůj pracovní poměr „za srozumění, že tak dojde ke zrušení a výmazu místa činu“ a její e-mailové schránky. Dle žalobcova názoru by mělo stačit, aby povinný subjekt požádal odesílatelku dat, psycholožku Mgr. I. K., o předložení původního dokumentu včetně původních metadat a umožnil žalobci „přiblížit“ opětovnému vytvoření těchto dat. K tomu žalobce odkazuje na rozsudek NSS ze dne 10. 8. 2023, č. j. 9 As 125/2023 – 29.

Vyjádření žalovaného

11. Žalovaný ve vyjádření uvádí, že aproboval postup povinného subjektu, který mohl žádost o informace odmítnout podle § 11b zákona o svobodném přístupu k informacím. Obsah e-mailové schránky, do níž chtěl žalobce nahlédnout, byl smazán po skončení pracovního poměru zaměstnankyně povinného subjektu. Povinný subjekt byl rovněž povinen vymazat osobní data klientů obsažená v e-mailové schránce. Žalobce nahlédl do spisu, v němž je jím požadovaná e-mailová korespondence obsažena v tištěné formě. Žalobce tedy fakticky požadovanou informaci získal. Byl dodržen i § 11b věta za středníkem zákona o svobodném přístupu k informacím.

12. Dle žalovaného se žalobcovy námitky míjí s podstatou věci. Jedná se spíše o „vyřizování účtů“ s povinným subjektem. Žalobce v žádném podání neuvedl, jaký veřejný zájem je předmětem jeho žádosti.
13. Žalovaný navrhuje zamítnutí žaloby.

Replika

14. Žalobce se v replice ohrazuje proti tomu, aby žalovaný ve vyjádření k žalobě doplňoval odůvodnění napadeného rozhodnutí o další důvody. Žalovaný podle žalobce toliko předstírá, že jde o osobní údaje klientů, avšak v žalobcově případě se jedná o dokument „služebního účelu“ a úředního charakteru, které musí povinný subjekt uchovávat.
15. Žalobce nesouhlasí s tím, že získal požadované informace nahlédnutím do spisu. Žalobce požadoval informaci, zda v držení povinného subjektu je, nebo někdy byla informace o tom, jaké je znění původních počítačových dat „X.docx“ ze dne 18. 6. 2020, a to způsobem umožňujícím účinné využití informace, tj. vlastní počítačovou prohlídkou. Žalobce je totiž přesvědčen, že tato data mohla být kdykoliv dále modifikována či zaměněna.
16. Žalobce dále s odkazem na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 21. 3. 2023, č. j. 10 A 58/2021 – 121, namítá, že povinný subjekt neuchoval dokumenty, resp. u digitálního dokumentu nezajistil neporušitelnost jeho obsahu, nevytvořil a nespravoval metadata dle § 3 odst. 5 zákona o archivnictví a spisové službě. Opakuje, že povinný subjekt má povinnost rekonstruovat již zaniklé informace, resp. vyvinout dostatečné úsilí k tomu, aby je znovu získal. To povinný subjekt nedoložil. Podle žalobce jsou původní počítačová data uchována na straně externí pracovnice povinného subjektu, a je tedy možné jejich opětovné vytvoření. Nebylo prokázáno, že došlo ke zničení požadované informace i na straně odesílatelky e-mailové schránky.
17. Žalobce se cítí být obětí trestného činu a orgány veřejné moci mají povinnost mu vycházet vstříc. Povinný subjekt obdržel soubor „X.docx“ v elektronické podobě, a musel tedy někdy disponovat daty zachycujícími jeho skutečné původní znění. Měl dle § 3 odst. 5 zákona o archivnictví a spisové službě povinnost uchovávat písemnosti doručené v elektronické formě (.docx) a zajistit neporušitelnost jejich obsahu, tvořit a spravovat metadata. Za podstatnou vadu „informačního řízení“ žalobce (s odkazem na bod 27 rozsudku NSS ze dne 23. 10. 2023, č. j. 10 As 326/2022 – 88) považuje skutečnost, že žalovaný činil skutkové závěry z úředních záznamů a dokumentů povinného subjektu, k nimž přistupoval jako ke správnímu spisu, „aniž by jimi provedl důkaz při jednání“.
18. Soud by také dle žalobce měl ze správního spisu ověřit, zda povinný subjekt zpřístupnil „k informaci požadované ad 3.“ na základě žádosti o poskytnutí kopie spisového materiálu podle § 38 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, „následující spisový materiál: 1x původní počítačová data .docx ze dne 18. 6. 2020, včetně metadat“. K tomu žalobce odkazuje na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 13. 6. 2023, č. j. 3 A 117/2020 – 31.

Jednání

19. Na jednání účastníci setrvali na svých stanoviscích.
20. Žalobce zopakoval obsah žaloby, zdůraznil, že cílem zákona o svobodném přístupu k informacím je transparentnost výkonu veřejné moci a obsáhle líčil, jaké trestné činy měli dle jeho názoru spáchat zaměstnanci povinného subjektu a že on a jeho syn jsou oběti těchto trestných činů. Žalobce dodal, že obsahem požadované e-mailové zprávy nebyly osobní

údaje bývalé zaměstnankyně povinného subjektu, ale žalobcova syna. Povinný subjekt netransparentně umožnil, aby jeho bývalá zaměstnankyně pozměnila dokument, který obdržela do své e-mailové schránky. Elektronické dokumenty lze velmi snadno upravit. Žalobce do spisu povinného subjektu nahlížel, ale jsou v něm založeny jen listiny, a nikoliv elektronické dokumenty. Požadovaný dokument byl určen pro úřední účely.

21. Žalovaný dodal, že e-mailovou schránku již není možné zrekonstruovat, a i kdyby to bylo možné, jen by to vedlo k dalšímu zpochybňování a dotazům z žalobcovy strany. Požadovaná informace byla svým charakterem jedinečná.
22. Soud neprovedl dokazování v žalobě navrženými důkazy. Důkazy označené v žalobě jako č. 1), 5), 6) a 7) jsou již součástí správního spisu, který má soud k dispozici, a jímž se dokazování neprovádí (viz např. rozsudek NSS ze dne 14. 5. 2015, č. j. 7 As 83/2015 – 56, nebo ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008 – 117, č. 2383/2011 Sb. NSS). Důkazní návrhy č. 2), 3) a 4) [údajně padělaná veřejná listina ze spisu sp. zn. Om 0218/2012, rozsudek Okresního soudu v Mělníku a usnesení téhož soudu] nemají relevantní souvislost s předmětem řízení, neboť pro věc není podstatné, zda došlo k padělání veřejných listin (viz též níže bod 46). Žalobce tyto návrhy nadto nijak blíže neodůvodňuje (jaké tvrzení by jimi mělo být prokázáno). Důkazní návrh č. 8), tedy výslech žalovaného, soud neprovedl, neboť se nezabýval otázkou, zda je možné požadované informace opět vytvořit.
23. Soud neprováděl ani žádný z důkazů navržených účastníky na jednání. Důkaz opatrovníckým rozsudkem směřoval k prokázání skutečnosti (že O. P. je žalobcův syn), která byla mezi účastníky nesporná a nebyla ani podstatná pro posouzení věci. Nesporná byla i existence samotného e-mailu ze dne 18. 6. 2020, jehož přílohou byl požadovaný elektronický dokument „X.docx“. Relevantní pro věc nebylo ani zjištění toho, zda ve věci údajného padělání psychologického posudku žalobcova syna proběhlo trestní řízení a s jakým výsledkem (to ostatně nelze považovat za důkazní návrh), jak navrhoval žalovaný.

Posouzení věci

24. Soud ověřil, že žaloba byla podána osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků, je včasná a splňuje všechny formální požadavky na ni kladené. Poté přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, v rozsahu napadených výroků a v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). Vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
25. Podle § 2 písm. e) a o) zákona o archivnictví a spisové službě se pro účely tohoto zákona rozumí dokumentem každá písemná, obrazová, zvuková nebo jiná zaznamenaná informace, ať již v podobě analogové či digitální, která byla vytvořena původcem nebo byla původci doručena, a metadaty data popisující souvislosti, obsah a strukturu dokumentů a jejich správu v průběhu času.
26. Podle § 3 odst. 5 zákona o archivnictví a spisové službě se v případě dokumentů v digitální podobě jejich uchováváním rozumí rovněž zajištění věrohodnosti původu dokumentů, neporušitelnosti jejich obsahu a čitelnosti, tvorba a správa metadat náležejících k těmto dokumentům v souladu s tímto zákonem a připojení údajů prokazujících existenci dokumentu v čase. Tyto vlastnosti musí být zachovány do doby provedení výběru archiválií.
27. Podle § 3 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím se informací pro účely tohoto zákona rozumí jakýkoliv obsah nebo jeho část v jakékoliv podobě, zaznamenaný na

jakémkoliv nosiči, zejména obsah písemného záznamu na listině, záznamu uloženého v elektronické podobě nebo záznamu zvukového, obrazového nebo audiovizuálního.

28. Podle § 11b zákona o svobodném přístupu k informacím může povinný subjekt odmítnout žádost o poskytnutí informace, jestliže požadovanou informaci nemá a jestliže mu povinnost ji mít nevyplývá ze zákona; to neplatí, pokud povinný subjekt může požadovanou informaci získat na základě jednoduchých úkonů z jiných informací, které povinný subjekt má, případně poskytnout postupem podle § 4a odst. 1 věty třetí.
29. Soud předesílá, že předmětem žalobcovy žádosti o informace byly celkem tři otázky, avšak žalobní body směřují jen proti třetí z nich. První a druhou otázku ostatně povinný subjekt v prvostupňovém rozhodnutí zodpověděl (sdělil, že e-mailová schránka x.x@x.cz byla včetně jejího obsahu po 6 měsících od ukončení pracovního poměru Mgr. L. smazána), čímž žalobci poskytl příslušné informace. Jádrem projednávané věci tedy je, zda správní orgány v souladu se zákonem žalobci odmítly poskytnout přílohu „X.docx“ k e-mailové zprávě doručené dne 18. 6. 2020 v 19:02 hodin do e-mailové schránky x.x@x.cz nahlédnutím do této e-mailové schránky.
30. Soud dále zdůrazňuje, že při přezkumu napadeného rozhodnutí je vázán uplatněnými žalobními body (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). Rozsah přezkumu je tak ovlivněn jejich kvalitou a precizností: *„[M]íra precizace žalobních bodů do značné míry určuje i to, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je žalobní bod – byť i vyhovující – obecnější, tím obecněji k němu může správní soud přistoupit a posuzovat jej. Není naprosto na místě, aby soud za žalobce spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které žalobu podporují. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci žalobcova advokáta (viz např. rozsudek rozšířeného senátu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 – 78, č. 2162/2011 Sb. NSS). Žalobce v žalobě široce argumentuje na podporu svého názoru, že povinný subjekt měl povinnost smazané informace (soubor „X.docx“) opět vytvořit. To se ale zcela míjí s odůvodněním rozhodnutí správních orgánů. Správní orgány opřely svá rozhodnutí o § 11b zákona o svobodném přístupu k informacím, tedy o skutečnost, že neměly požadované informace a ani jim ze zákona neplynula povinnost je mít. Proti této úvaze již žalobce namítá pramálo. V žalobě v podstatě uvádí jen výčet paragrafů zákona o archivnictví a spisové službě s tím, že dle jeho názoru jsou požadované informace „metadaty“ ve smyslu tohoto zákona. V replice pak jen dodává, že se jedná o dokument úředního charakteru (totéž v podstatě uvedl i na jednání), a opět odkazuje na § 3 odst. 5 zákona o archivnictví a spisové službě. Na argumentaci správních orgánů, že nejsou povinny uchovávat obsah e-mailových schránek svých zaměstnanců, žalobce tedy prakticky nereaguje. Soudu přitom nepřísluší, aby si za žalobce další argumenty domýšlel, a nezbývá mu než se vypořádat s žalobními body se stejnou obecností, s jakou byly uplatněny.*
31. Obecně tedy platí, že podle § 11b zákona o svobodném přístupu k informacím lze žádost o informace odmítnout, jestliže povinný subjekt požadovanou informaci nemá a jestliže mu povinnost ji mít nevyplývá ze zákona. Toto ustanovení bylo s účinností od 1. 1. 2023 do zákona o svobodném přístupu k informacím vloženo zákonem č. 241/2022 Sb. I předtím ovšem judikatura dovozovala možnost povinného subjektu žádost o informace odmítnout za prakticky totožných podmínek (viz např. rozsudek NSS ze dne 7. 4. 2015, č. j. 6 As 136/2014 – 41, č. 3223/2015 Sb. NSS). Ostatně i důvodová zpráva k návrhu zákona č. 241/2022 Sb. (dostupná na www.psp.cz) uvádí, že § 11b toliko výslovně zakotvuje možnost odmítnout požadovanou informaci, kterou již dovodila judikatura NSS, a to

v souladu s podmínkami, které judikatura vymezila. Soud tedy konstatuje, že při výkladu § 11b zákona o svobodném přístupu k informacím lze vycházet z dosavadní judikatury NSS.

32. V již citovaném rozsudku č. j. 6 As 136/2014 – 41 NSS uvedl, že pokud je povinnému subjektu doručena žádost o poskytnutí informací, musí primárně vyvinout úsilí, aby našel požadovanou informaci a poskytl ji žadateli. Musí tedy nejprve zkoumat, zda požadovanými informacemi fakticky disponuje, a to bez ohledu na to, jestli takovou povinnost má podle zákona. Pokud zjistí, že požadované informace má (i když je ze zákona shromažďovat nemusí), je povinen je žadateli poskytnout, nejedná-li se o některou z výluk podle zákona o svobodném přístupu k informacím. Skutečnost, zda měl povinný subjekt zákonem stanovenou povinnost danými údaji disponovat (například podle zákona o archivnictví a spisové službě nebo podle správního řádu), je relevantní až v okamžiku, kdy povinný subjekt po šetření zjistí, že požadované informace skutečně nemá, jelikož byly vymazány nebo odstraněny. V takovém případě má povinnost je opět vytvořit.
33. Žalobce nezpochybňuje skutečnost, že povinný subjekt smazal obsah e-mailové schránky x.x@x.cz – tedy že již požadovanou informaci fakticky nemá. Naopak uvádí, že tuto skutečnost chápe. Není tedy třeba zkoumat, zda povinný subjekt vyvinul dostatečné úsilí k nalezení požadované informace. Jen nad rámec lze nicméně říci, že i této povinnosti povinný subjekt dostál, neboť vysvětlil, že Mgr. L. (které náležela schránka x.x@x.cz) pro něj již téměř čtyři roky nepracuje a e-mailové schránky zaměstnanců jsou mazány po šesti měsících od ukončení jejich pracovních poměrů. Zároveň není nijak archivován jejich obsah, neboť zpracováváním takových údajů o svých zaměstnancích po skončení pracovního poměru by porušoval právní předpisy.
34. Ze shora citované judikatury dále jasně plyne, že povinnost povinného subjektu opět vytvořit požadovanou informaci nastupuje pouze za předpokladu, že povinný subjekt měl zákonem stanovenou povinnost touto informací disponovat. To koresponduje i s výslovným zněním odmítacího důvodu podle § 11b zákona o svobodném přístupu k informacím.
35. Klíčová je tedy ve skutečnosti primárně otázka, zda vůbec byl povinný subjekt ze zákona povinen mít požadované informace. V tomto ohledu je třeba důkladně rozlišit, o jaké informace žalobce žádal. Podle § 3 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím se informací rozumí „*jakýkoliv obsah nebo jeho část v jakémkoliv podobě, zaznamenaný na jakémkoliv nosiči*“. Z žalobcovy žádosti je zřejmé, že mu šlo o *konkrétní elektronický dokument („X.docx“)* doručení v *konkrétní čas do konkrétní e-mailové schránky* zaměstnankyně povinného subjektu (x.x@x.cz). Totéž plyne z žalobcova odvolání, v němž výslovně uvedl, že žádá „*původní elektronický dokument „X.docx“ a metadata*“, která dle jeho názoru ve spisu v době nahlížení nebyla založena. Nežádal tedy o poskytnutí přílohy k uvedenému e-mailu v listinné podobě, jenž se nacházel ve spise povinného subjektu sp. zn. Om 0218/2012. Žalobce totiž staví svou žalobu na tvrzení, že o *nejedná o stejný dokument*, protože byl údajně před vytištěním pozměněn a až poté v pozměněné listinné podobě založen do spisu.
36. V souzené věci je tak zcela zásadní přesná formulace žalobcovy žádosti, v níž žádá *konkrétní elektronický dokument z e-mailové schránky* bývalé zaměstnankyně povinného subjektu, neboť má být dle jeho názoru *obsahově odlišný* od téhož dokumentu v listinné podobě založeného ve spise. Jinými slovy nejde jen o odlišnost podoby, ale i odlišnost obsahu, tedy samotné požadované informace ve smyslu výše citovaného § 3 odst. 3 zákona o svobodném

přístupu k informacím. Ačkoliv tedy obecně nelze odepřít poskytnutí informace jen s odkazem na to, že ji povinný subjekt nemá v požadované podobě (viz též § 4a odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím), v projednávané věci byl (alespoň dle žalobce) požadovaný elektronický dokument v e-mailové schránce *i obsahově* odlišný od listinného ve spise. Požadoval tedy *jinou informaci*, než byla součástí spisu povinného subjektu sp. zn. Om 0218/2012. Žalobci byla ostatně listinná podoba požadovaného dokumentu poskytnuta nahlédnutím do spisu, což nezpochybňuje, a naopak se domáhá „*vlastní počítačové prohlídky*“.

37. Z tohoto pohledu je nutno přisvědčit správním orgánům, že povinný subjekt neměl žádnou povinnost uchovávat obsah e-mailové schránky své zaměstnankyně po skončení jejího pracovního poměru, a to včetně požadované přílohy k e-mailu v elektronické podobě. Taková povinnost mu neplynula ani z žalobcem citovaných ustanovení zákona o archivnictví a spisové službě. Žalobce totiž pomíjí, že všechna tato ustanovení se týkají až samotného správního spisu, jehož obsah poskytnout výslovně nežádal (resp. mu byl poskytnut, ale žalobce se s tím nespokojil, viz výše).
38. Lze tedy konstatovat, že podle § 2 písm. e) zákona o archivnictví a spisové službě se za dokument považuje i dokument, který byl původci doručen, a že dle písm. o) téhož ustanovení se metadaty rozumí data popisující souvislosti, obsah a strukturu dokumentů a jejich správu v průběhu času. Podle § 3 odst. 1 a 5 zákona o archivnictví a spisové službě pak mají správní orgány povinnost uchovávat dokumenty a v případě dokumentů v digitální podobě rovněž povinnost zajistit věrohodnost jejich původu, neporušitelnost jejich obsahu a čitelnost a vytvářet a spravovat metadata náležející k těmto dokumentům. Z § 65 odst. 1 a 6 tohoto zákona dále plyne, že všechny dokumenty téže věci se spojí ve spis (u digitálních dokumentů prostřednictvím metadat), a že z uzavřeného spisu nelze vyjmát jednotlivé dokumenty.
39. Žalobce však ve své žádosti nežádal o žádná metadata ve smyslu § 2 písm. o) zákona o archivnictví a spisové službě. Šlo mu o dokument samotný (o přílohu „X.docx“), a nikoliv o data popisující souvislosti, obsah a strukturu dokumentů ve spise či jejich správu v průběhu času (tj. například o údaje o doručení dokumentů, o obsahu spisu, řazení listin atp.). Správní orgány pak samozřejmě mají povinnost uchovávat dokumenty a zachovávat integritu (neporušitelnost) obsahu digitálních dokumentů. To ale platí pro dokumenty založené a vedené v (elektronickém) spise – nikoliv pro obsah e-mailových schránek. Hypoteticky by tato povinnost mohla být relevantní, pokud by žalobce žádal o příslušný dokument *ze spisu* s tvrzením, že do něj byla založena (a žalobci při nahlížení poskytnuta) jiná, upravená verze. To ale žalobce nechtěl. Požadoval výslovně přílohu e-mailu z e-mailové schránky bývalé zaměstnankyně.
40. Obecně pak platí, že je-li správnímu orgánu doručen e-mail [tj. dokument ve smyslu § 2 písm. e) zákona o archivnictví a spisové službě], uchovává ho v souladu s ustanoveními zákona o archivnictví a spisové službě a vyhlášky č. 259/2012 Sb., o podrobnostech výkonu spisové služby (dále jen „prováděcí vyhláška“). Konkrétně je povinen zejména zajistit jeho příjem a označit ho jednoznačným identifikátorem (§ 64 odst. 1 a 2 zákona o archivnictví a spisové službě); zaznamenat datum a čas doručení (§ 3 odst. 1 prováděcí vyhlášky), případně převést dokument do analogické podoby (pokud nevede elektronický spis, § 6 odst. 1 prováděcí vyhlášky a § 69a zákona o archivnictví a spisové službě), zaevidovat dokument v základní evidenční pomůcce (tj. v podacím deníku nebo elektronickém systému spisové služby, § 8

odst. 1 prováděcí vyhlášky), přidělit dokumentu číslo jednací (§ 11 odst. 1 prováděcí vyhlášky) a nakonec jej zařadit do spisu (§ 12 odst. 1 prováděcí vyhlášky).

41. Z výše uvedeného přehledu je zřejmé, že doručené dokumenty včetně těch elektronických jsou správními orgány přijímány, evidovány a uchovávány v rámci listinných či elektronických spisů. Nemají žádnou povinnost je ještě „duplicitně“ uchovávat v e-mailových schránkách, do kterých byly doručeny. Naopak, pokud by správní orgány bezdůvodně uchovávaly obsah e-mailových schránek, mohly by se dopustit porušení předpisů o ochraně osobních údajů (zpracovávat osobní údaje lze jen za taxativně vymezených podmínek a ke stanoveným účelům, viz zejména čl. 5 a 6 nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 2016/679, o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů), popř. by kontrolou e-mailových zpráv mohly zasáhnout do soukromí svých zaměstnanců (§ 316 odst. 2 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce).
42. Soud dále poznamenává, že případná pochybení při vedení spisu je nutno v prvé řadě namítat v řízení, jehož se spis týká, popř. pro nějž jsou listiny z takového spisu podkladem. V tomto případě se tedy jednalo (zřejmě) o řízení před Městským úřadem Mělník jako orgánem sociálně-právní ochrany dětí, popř. o soudní řízení ve věci péče o žalobcova nezletilého syna. Právě tam byl prostor pro argumentaci, že orgán sociálně-právní ochrany dětí nevede spis ve věci žalobcova syna řádně, a že soudu byla z tohoto spisu předložena upravená (slovy žalobce „padělaná“) verze psychologického posudku. Jen na okraj lze též zmínit, že žalobce v řízení nepředložil jediný důkaz či alespoň jakoukoliv indicii nasvědčující tomu, že by jeho tvrzení o údajném „padělání“ (dodatečných úpravách) posudku bylo pravdivé. To zůstalo jen v rovině žalobcových nepodložených spekulací.
43. Lze tedy shrnout, že povinný subjekt požadovanou informaci neměl a ze zákona mu ani nevyplývala povinnost ji mít. Odmítnutí žalobcovy žádosti tedy bylo v souladu s § 11b zákona o svobodném přístupu k informacím. Jelikož povinný subjekt nebyl povinen informaci mít, neměl ani (judikaturou dovozenou) povinnost ji znovu vytvořit. Žalobcovy námitky, že správní orgány nedoložily úsilí požadovanou informaci opět vytvořit a povinný subjekt měl požádat psychologku o předložení původního dokumentu či žalobci umožnit vlastní počítačovou prohlídku, jsou tedy taktéž neopodstatněné.
44. Soud dodává, že žalovaný se i řádně vypořádal s odvolací námitkou, že požadovaný soubor byl dokumentem patřícím do spisu. Na str. 4 napadeného rozhodnutí jasně uvedl, že povinný subjekt neměl právní povinnost uchovávat informace obsažené v e-mailových schránkách bývalých zaměstnanců a že (po smazání e-mailové schránky) je nutno vycházet jen z těch informací, které jsou z původní e-mailové korespondence k dispozici např. jako součást správního spisu. Jinými slovy tedy přisvědčil žalobci v tom, že se opravdu jedná o dokument patřící do spisu, což ale nic nemění na tom, že povinný subjekt nebyl povinen uchovávat obsah e-mailové schránky, který žalobce požadoval. Povinností žalovaného ani nebylo reagovat na každý žalobcův dílčí argument. Postačuje, že vystavěl vlastní argumentaci, která implicitně vylučovala žalobcovy námitky (viz např. bod 17 rozsudku NSS ze dne 26. 7. 2023, č. j. 1 Afs 157/2022 – 45, a tam citovanou judikaturu).
45. K dodatečně uplatněným námitkám v replice lze říci, že napadené rozhodnutí ob stojí (viz výše), aniž by bylo nutno přihlížet k obsahu vyjádření žalovaného. Skutečnost, že požadovaný dokument „X.docx“ měl být údajně „úředního charakteru“ či „služebního účelu“ nic nemění na tom, že povinný subjekt neměl povinnost jej uchovávat v e-mailové schránce

své zaměstnankyně, ale maximálně jako součást správního spisu (který ale žalobce nežádal). Zbývající námitky tvoří jen do značné míry citace nepřiléhavé judikatury, kterou se žalobce snaží vztáhnout na projednávanou věc, ač se týká zcela odlišných situací. V rozsudku č. j. 10 A 58/2021 – 121 Městský soud v Praze řešil možnost opětovného vytvoření informací (body 138 až 144). K této otázce se ale soud v nynější věci vůbec nedostal, neboť povinný subjekt nebyl povinen požadované informace mít. Žalobcem citované závěry rozsudku NSS sp. zn. 10 As 326/2022 se vůbec netýkaly správního řízení, ale řízení před soudem. Žalovaný jako správní orgán samozřejmě může vycházet z obsahu správního spisu, aniž by jím prováděl dokazování. To může v souladu s ustálenou judikaturou i soud (srov. např. výše citovaný rozsudek NSS č. j. 9 Afs 8/2008 – 117), neboť rozsudek NSS se vztahoval k řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem (o kterém správní orgány zpravidla žádný spis nevedou), a nikoliv k řízení o žalobě proti rozhodnutí. K žalobcovu těžko srozumitelnému požadavku na ověření toho, zda mu byl poskytnut (zřejmě) soubor „X.docx“ v původní podobě (spolu s odkazem na bod 29 rozsudku Městského soudu v Praze č. j. 3 A 117/2020 – 31), soud konstatuje, že nemá co ověřovat. Žalobci tento soubor poskytnut nebyl, a stalo se tak zcela v souladu s § 11b zákona o svobodném přístupu k informacím. Žalobcovo subjektivní přesvědčení o tom, že je obětí trestného činu dle § 3 odst. 1 zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů, nic nemění na tom, že požadovaná informace byla odmítnuta v souladu s § 11b zákona o svobodném přístupu k informacím.

46. Závěrem soud konstatuje, že předmětem nynějšího soudního přezkumu není otázka pravosti listin, které jsou součástí správního spisu povinného subjektu sp. zn. Om 0218/2012. Soud jen v mezích žalobních bodů přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí o odmítnutí poskytnutí informací a řízení jemu předcházející. Žalobcovy spekulace o tom, jaké všechny trestné činy byly kým spáchány, a jeho domněnky o tom, že bylo zasaženo do jeho osobnostních práv, jsou tedy zcela irelevantní z hlediska posouzení věci samé.
47. Žalobní body jsou nedůvodné.

Závěr a náklady řízení

48. S ohledem na shora uvedené závěry soud žalobu zamítl jako nedůvodnou (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
49. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce, který byl z procesního hlediska ve věci neúspěšný, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který byl naopak plně úspěšný, žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly. Žádný z účastníků proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 29. února 2024

Lenka Bursíková, v. r.
předsedkyně senátu